

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK IX.

Ч. 46 (942).

СУБОТА, 16. КВІТНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, APRIL 16th, 1927.

No. 46 (942).

VOL. IX

АНГЛІЯ МАЄ СИЛЬНІШУ ФЛОТУ, НІЖ ФЛОТИ ЦІЛОЇ ЄВРОПИ.

ЛОЙД ДЖОРДЖ КРИТИКУЄ БУДЖЕТ ЧОРЧИЛА ЗА ВЕЛИКІ ВИДАТКИ НА МОРСЬКІ ЗБРОЄННЯ.

Бувший прем'єр каже, що Велика Британія веде провід у світових перегонах на полі будови військових кораблів.

ЛОНДОН, 14. квітня. — Бувший прем'єр Лойд Джордж виголосив у парламенті промову, в якій гостро накінувся на бюджет міністра фінансів Вінстона Черчілла за великі видатки на морські зброєння. Він сказав, що Велика Британія веде провід у світових перегонах на полі будови військових кораблів і примушує Зучені Держави дотримуватися її кроку.

Власне зброєння допомогли спровокувати велику війну та створити атмосферу, що стала вибуховою, заявив бувший прем'єр.

Лойд Джордж далі сказав: "Тепер ми маємо військову флоту, що є сильнішою, ніж флоти цілої Європи. Ми ніколи не були в такому стані попередньо й помімо того далі будемо будувати військові кораблі".

"Мала користь з того, заявив бувший прем'єр, що ми просимо інші держави в Женеві зменшити зброєння, коли Велика Британія продовжує зброєння."

"Ми висилаємо міністра до Женеві", продовжав він. "Я

ДЕРЖАВИ ВИСЛАЛИ ДОМАГАННЯ ДО КАНТОНСЬКОГО УРЯДУ.

Велика Британія, Злучені Держави, Франція, Японія й Італія домагаються задоволення до поліції в Нанкіні.

ШАНГАЙ, 12. квітня. — Генеральні консули Великої Британії, Злучених Держав, Франції, Японії та Італії вручили Кантонському міністру закордонних справ у Ганкові, та генералові Пей Цун-Сі, командантові східної дивізії кантонської армії в Шангаї, який заступає генерала Чан Кай-Ші, головного команданта кантонської армії.

Держави дали остерогу, що як Кантонці не докажуть свого наміру сповнити домагання без отягання, то держави розлічуть такі кроки, які будуть уважатися за відповідні.

Дотепер згодилися взяти участь у конгресі такі краї: Нікарагва, Куба, Аргентина, Венесуела, Сальвадор, Панама,

ПРОВОКАТОР КВІГЛЯ ЗІЗНАЄ ПРОТИ БУВ. ПОСЛА ЗАНІБОНІ.

РИМ, 14. квітня. — Карло Квігя, бувший близький приятель Тита Занібоні, був нині головним свідком прокуратора на розправі проти Занібоні, генерала Людвіга Капелло та інших, обвинувачених за змову убити Муссоліні.

Квігя був чи став провокатором і повідомив поліцію про плани Занібоні пару годин перед тим, як мав бути виконаний атентат. Поліція увійшла до кімнати готелю, що стоїть напроти палати Чігі, і застала в ній Занібоні, який мав рушити.

Провокатор передавав сьогодні розмову, що мала вестися між Занібоні та ген. Капеллом. Він сказав, що Капелло одобрив план убити

Муссоліні, але бажав конференції з Домізіом Торіджіані, головою італійських вільних масонів, з метою одержати 200,000 лір, за які можна було б наняти 100 людей для допомоги у виконанні державного перевороту, який мав наступити після убивства. Торіджіані відмовився дати гроші.

ВІДЛОЖЕНО ВІДКРИТТЯ ВСЕСОЮЗНОГО З'ЇЗДУ.

МОСКВА, 14. квітня. — Відкриття сесії Всесоюзного Конгресу Радянських Республік, призначене на п'ятницю, відложено найменше на два дні з огляду на те, що провінційний конгрес триває довше, як надіялося.

Сенат відкинув поправки до кримінального й іміграційного законів

ВІДКИНЕНІ ЗАКОНОПРОЄКТИ МАЛИ НА МЕТІ СКАСУВАТИ ПОПРАВКИ З 1919 РОКУ, ЩО ДОЗВОЛЯЮТЬ НА ДЕПОРТАЦІЮ БЕЗ СУДУ.

ОТТАВА, 13. квітня. — В сенаті відкинуто вчора законопроекти, щоб скасувати поправки до кримінального кодексу й іміграційного закону з 1919 року, які дозволяють на депортацію без суду за бунт.

Сенатор Дандуранд (ліберал), предкадуючи законопроекти, сказав, що поправки з 1919 р., ухвалені під час вінніпегського страйку, уважаються плямою в книгах законів. Він є за тим, щоб ці поправки скасувати.

Сенатор МекМінс (консерватист) з Вінніпегу сказав, що ніхто не потерпіє на підставі законів з 1919 року, й вони не

НЕПОВНИЙ ВИСЛІД СТЕЙТОВИХ ВИБОРІВ В АВСТРАЛІЇ.

МЕЛБURN, Австралія, 12-го квітня. — Немає ще повного висліду стейтових виборів у Вікторії, що відбулися в суботу на підставі системи примусового голосування. Партия Праці, яка творила опозицію в останньому парламенті, здобула 3 нові посадові місця.

Обчислюють, що Партия Праці буде мати в новому парламенті 31 або 32 місця, націоналісти будуть мати 17, краєва партия 9, ліберали й інші 6.

Робітничий уряд у західній Австралії виїшов з загальних виборів, які щойно відбулися,

з такою самою більшістю, яку мав в останньому парламенті. Вислід виборів представляється так: Партия Праці 27, злучена партия 16, краєва партия 7, більшість Партии Праці — 4.

ВІДКЛИК ПРОТИ ЗАСУДУ Е. В. СТЕРІ.

ТОРОНТО, 13. квітня. — Адвокат Е. Лайонер Крос, оборонний редактор Ернеста В. Стері, якого засуджено тут минулого місяця за "богохульний пашквіль", зголосив відкликати проти засуду.

РОБІТНИЧИЙ З'ЇЗД У ВАШИНГТОНІ.

ВАШИНГТОН. — Робітничі організації дев'яток країв Полудневої Америки візьмуть участь у пан-американському робітничому конгресі, що відбудеться 18. квітня у Вашингтоні. На конгресі має бути обговорена справа наїзду північно-американського імперіалізму на ці краї та інші важкі справи.

НАПАД НА РАДЯНСЬКОГО КОНСУЛА.

КЕНІГСБЕРГ, Німеччина, 10. квітня. — Під час атаки, спричиненого намовою німецьких націоналістів, побито тут нині радянського консула.

Великий землетрус в Чіле

В МІСТІ САНТІЯГО ЗГІНУЛО ПІД ЧАС ЗЕМЛЕТРУСУ БІЛЬШЕ ЯК 50 ОСІБ, А 100 БУЛО РАНЕНИХ.

САНТІЯГО, Чіле, 14. квітня. — В год. 1.30 сьогодні по півночі Сантіяго навістив сильний землетрус, який спричинив великі жертви в людях і народив багато шкоди.

В четвертий годині повідомлено, що більше як 50 осіб було убитих і 100 ранених. Смертні випадки й поранення наступили головно від падаючих стін. Деякі будинки зістали знищені.

Землетрус, який прийшов, коли майже всі мешканці спали, викликав паніку по цілому

АНГЛІЯ НАЗНАЧИТЬ ПРЕДСТАВНИКА ДО КАНАДИ.

ОТТАВА, 14. квітня. — Прем'єр В. Л. Мекензі Кінг заявив вчора в парламенті, що Велика Британія може назначити представника до Канади, який буде сповняти майже такі самі функції, що міністер, назначений Злуч. Державами.

Прем'єр сказав, що британський представник буде правдоподібно "високим комісаром до Канади".

Кінг зробив своє оповіщення під час пояснювання суми \$8,000 в державних видатках для секретаря прем'єра.

РЕЗОЛЮЦІЯ КОНГРЕСУ БІЛОРУСЬКИХ РАД.

МОСКВА, 9. квітня. — Конгрес Рад Білорусі, що відбувається в Мінську, ухвалив резолюцію з домаганням, щоб Всесоюзний радянський уряд підтримав рішення проти подальших спроб порушити привілей радянських дипломатичних представників у Китаю.

Робітничі масові віча в Москві, Харкові й інших містах ухвалили подібні резолюції.

ПІД ЧАС СТРАШНОЇ БУРІ ЗГІНУЛО 56 ОСІБ.

РАК СПРІНГС, Техас, 14. квітня. — Під час страшної бурі, що навістала у вівторок вранці, що місточко, згинуло 56 осіб. Більше як 150 осіб було ранених і деякі з них можуть померти. За винятком парку будинків, ціле місточко є знищене торнадо.

ПІВНІЧНУ АФРИКУ НАВИСТІЛИ ВЕЛИКІ БУРІ.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Звідолення з Мелілі кажуць, що побережжя Марокко навістала дуже сильна буря, якої не бачив ніхто через більше як 10 років. Втрати для різних корабельних компаній обчислюють на 10 мільйонів доларів. Буря тривала в понеділок, вівторок і середу та повалила багато будинків.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Звідолення з Мелілі кажуць, що побережжя Марокко навістала дуже сильна буря, якої не бачив ніхто через більше як 10 років. Втрати для різних корабельних компаній обчислюють на 10 мільйонів доларів. Буря тривала в понеділок, вівторок і середу та повалила багато будинків.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

МАДРИД, Іспанія, 14. квітня. — Офіційно оповіщено, що буря в північно-африканському порті Каляквемад вбила 20 еспанських моряків і наробила багато шкоди. Буря знищила малі кораблі й ушкодила доки.

АКЦІЯ НАД ВИРАТУВАННЯМ САККА Й ВАНЗЕТИ ВІД СМЕРТИ.

Міжнародна Робітнича Оборона в Злучених Державах скликає всекраєву конференцію всіх робітничих організацій для вироблення плянів кампанії за увільненням Сакка й Ванзети.

До відділів Міжнародної Робітничої Оборони на місцях вислано інструкції, щоб вони повели енергичну акцію за звільненням засуджених.

УРЯД ЗАТАЮЄ ПРОТЕСТИ ПРОТИ ЗАСУДУ.

БОСТОН, Массачусетс, 14-го квітня. — Оборонний комітет Сакка й Ванзети звернувся до демократичного сенатора Дейвіда І. Валша з Массачусетс, щоб він розслідував відомість, що департамент справедливості затаює сотки протестів проти засуду цих двох робітників, які приходять до Вашингтону зі всіх сторін Злучених Держав.

Хоч ця відомість несповірована, ветаки комітет вважає, що вона заслуговує на те, щоб її розслідували. Сказано, що комітет дістав свою інформацію від клерка в департаменті справедливості.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"Комітет оборони жертв фашизму й білого терору протестує проти смертних присудів для Сакка й Ванзети й домагається їх звільнення".

Комунистичні та соціалістичні Франції та інших краях Європи роблять спільно старання, щоб виратувати життя двох невинних жертв американського судівництва.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Відомі французькі письменники Анрі Барбюс і Ромен Ролан та славний німецький учений професор Айнштайн вислали до американського президента Кучинджа каблетраму з приводу засудження Сакка й Ванзети на кару смерті. Каблетрама звучить:

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на рої вулиці Пчірчард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cox, Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НА ДОПОМОГУ СВОЇЙ ПРЕСІ.

Два тижні ширшої праці в місяці травні для своєї преси! Це повинно бути кінцем всіх наших організацій в Канаді та всіх читачів української робітничо-фармерської преси.
 Два тижні попрацювати для своєї преси в травні, щоб заплатити її нового лайнотайпа. Попрацювати ширше, щоб робітничо-фармерська преса могла спокійно віддатися корисній освідлюючій праці робітництва й фармерства, щоб могла нести правдиве слово через ціле літо, коли працюючі головною своєю увагою звернуть на здобуття куска хліба.
 Бо працюючи на хліб для жолудка, не можна забувати й про поживу для розуму. А після тяжкої цілоденної праці найкращою хвилиною відпочинку для грамотного й свідомого робітника та фармера є його газета. Любо хоч півгодина, хоч кільканадцять хвилин після праці присвятити газеті, щоб знати що в світі діється, щоб не бути відірваними від тих подій, які кожного з нас так близько дотичать.
 Преса, преса, преса! — чужі нині на кожному углі великого й малого міста, в копальнях, на залізницях, в лісах, на фармах, всюди де живе людина. Якось дивно чути, що є де-яка хатина робітника чи фармера, що не має газети. Страшно стає за ту людину, що нічого не читає. Як-же так жити? Нині, коли навіть папа римський наказав всім своїм віруючим молитися за поширення преси — католицької преси, годі робітничої та фармерів не читати своєї робітничо-фармерської газети чи журналу.
 Нині отці духовні, що колись душили живе друковане слово, що палили на кострах людей науки й освіти, тих, що те друковане слово ширили, кажуть молитися за поширення католицької преси. Так отже, католицької, що замикає людський розум у вузькі рамки послушності та рабського приниження, преси, що вбиває в людини всякі живі почуття та поривання до волі.
 Видно, що інші закляття вже не діляють, коли прийшлося отцям духовним звернутися до зброї друкованого слова й то не книжки, але газети. Побачили вони силу друкованого слова й вхопилися за него, хоч колись самі його виклинали.
 Бо сила друкованого слова велика. Хай-же тямлять це українські робітники й фармери та дружно в перших двох тижнях травня стануть на зміцнення свого чисто класового друкованого слова, викованого власними мозолями!
 Шкуйте-ж, товариші! товаришів, свої ряди з днем Першого травня, з першим днем пролетарської весни — починайте працювати для своєї робітничо-фармерської преси!

ПРЕЗИДЕНТ КУЛИДЖ І ФІЛІПІНИ.

Населення філіппінських островів хоче незалежності. А що воно залежне від американських капіталістів, то якраз від них воно й хоче унезалежитися. Ухвалив філіппінський парламент перевести по цілій країні плебісцит, нехай, мовляв, сам народ скаже, чи хоче він належати до американських капіталістів, чи ні.
 Але президент Злучених Держав, Кулідж, як найдемократичніший президент найдемократичнішої республіки, сказав, що населення Філіппін не бажає незалежності, але бажає "належності" до американських капіталістів, тому заборонив голосування над цією справою. В потвердження цього Кулідж доказує, що Злучені Держави нікієїної користі з Філіппін не мають, але ще до неї докладають. Ось вам факти: в 1926 році Злучені Держави спроводили з Філіппін 761 мільйон фунтів цукру, за який мусили заплатити. Чи-ж це не витрата для Злучених Держав через Філіппіни? А скільки-ж то філіппінських цигар курять Американці, за які також мусять платити? На самому лише цілі на цигарах Злучені Держави втратили \$14,857,000. І так на кожному кроці — за все, що Злучені Держави довозять з Філіппін — мусять платити.
 Нарікаючи отак на невіданнях Філіппінців, про одно все-ж таки забув сказати президент Кулідж, а саме: що всі ті гроші за довіз цукру, цигар і ин. товарів з Філіппін, населення Злучених Держав платить не філіппінському населенню, але таки своїм рідним американським капіталістам. Бо вся цукрова індустрія, тютюнова плантація й ціла промисловість Філіппін є в руках американських капіталістів, а філіппінське населення є їх безвольними рабами. Тому то Кулідж каже, що воно не хоче незалежності.
 А от шноюрська буржуазна газета "Івнинг Ворлд" має більше чести, як Кулідж і таки отверто заявляє: "Тримаємо Філіппіни, бо це приносить нам користь, а покинемо їх, коли не будемо мати з них користі".
 Це мова правдива й з буржуазного боку — чесна. А президенти грають демагогію... Зрештою, тому воля президентам.

ВРОГИ -- ПРИЯТЕЛЯМИ.

Консервативний уряд Болдвина вніс до англійського парламенту законопроект, що проголошує: генеральний страйк в Англії незаконним, пікетування підчас страйку — незаконним, насаження державних службовців і робітників до трейд-юній — незаконним, вживання трейд-юнійних грошей на політичні кампанії — незаконним, брання участі державних службовців в політичній кампанії — незаконним. Одним словом — законопроект, який хоче всяку боротьбу робітництва за своє існування зробити незаконною.
 Цей законопроект перейшов вже в парламенті перше читання, а коли ще перейде друге читання, тоді стане законом... бо палата лордів його потвердить за одним духом.

Газети кажуть, що послы Партії Праці готуються до великої боротьби в парламенті проти цього закону. Чи чолі посольської репрезентації Партії Праці стоять: МекДоналд, Гендерсон, Томас. Під їх проводом послы мають поборювати законопроект уряду, який є проти-робітничим законопроектм цілої англійської буржуазії.

Щоб побороти цей страшний проти-робітничий законопроект, треба справді боротися. А ми тимчасом читаємо телеграфічну новинку з Лондону з 12. квітня такого змісту:

"Багато визначних гостей було присутніх нині по полудні в історичному "Ситі Темпл" на весілля Агнес Томас, старшої дочки визначного лейбориста, "райт-гонорейла" Дж. Г. Томаса. Між присутніми 500 запрошеними гостями були: прем'єр Болдвин і місис Болдвин, Дейвід Лойд Джордж і дама Лойд Джордж, лорд і леді Оксфорд і Есквіт, лорд і леді Астор та видатні члени Партії Праці".

Тож як бачимо, робітничі справи в Англії зовсім не так зле стоять. Консервативний уряд вносить в парламенті проти-робітничі закони, а робітничі лідери запрошують на весілля своїх доньок найчільніших представників англійського капіталу.

Отак ще як пнчуть робітничі лідери женихатися з капіталістами, то за який час помимо навіть проти-робітничих законів "спролетаризують" англійських капіталістів.

Це називається — мирним парламентарним шляхом до соціалізму.

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ Й РАД. СОЮЗ.

Харківський "Комуніст" подає огляд важливіх міжнародних подій за останній час та становить Радянського Союзу в тих подіях.

Перш всего він зазначає, що від часу побачення Чемберлейна з Муссоліні в Ліворно італійська зовнішня політика почала підпадати під вплив Англії. Щоб закріпити за Італією африканські колонії та впливи в Азії, фашистам треба підтримки Англії.

Тому посваталася Муссоліні й Чемберлейн.

З другого боку — закріплення Італії в бушвах турецьких володінь пхає Туреччину до тіснішої дружби з Радянським Союзом. 11. березня ц. р. між Туреччиною а Радянським Союзом підписано торговельний договір.

"На всі ворожі акти ворожих нам капіталістичних держав — пише "Комуніст" — радянська політика відповідає демонструванням непохитного прагнення до миру й до зближення й співробітництва з тими міжнародними чинниками, що й для них справа збереження загального миру, є найактуальнішою справою. Туреччина-ж зі свого боку, підписанням торговельного договору свідчить про те, що вона лишається вірною принципам дружби з Радянським Союзом".

Польський міністр закордонних справ, Залеский, заявив представникам преси, що він має намір в найближчому часі розпочати переговори з Радянським Союзом в справі гарантійного договору.

"Комуніст" пише, що в Радянському Союзі багато вже чули заяв про мирні прагнення Польщі від польського амбасадора Патека. Але "коли порівняти конкретний курс польської політики з цими миролюбними деклараціями, то доводиться пригадувати старе, але досить правдиве прислів'я про те, що дипломати користуються язиком, щоб краще ховати свої думки".

Італія ратифікувала, нарешті, окупацію Румунією Бесарабії.

рабії. З приводу цього відбувся обмін нотами між Муссоліні й радянським представником в Італії т. Камелевим.

Муссоліні у своїй ноті зазначає, що ратифікацію окупації Бесарабії уважає за акт, що залежить виключно від конечности для Італії додержуватися взятих на себе зобов'язань.

Камелев на ці "конечности" відповів, що радянський уряд дуже добре розбирається у всіх "конечностях" й рішуче відкидає всякі лімієрні спроби зробити з глибоко-принципових справ справи формальні.

Надто здивувало Польщу й Естонію заключення гарантійного договору між Радянським Союзом а Латвією.

Естонський уряд так розсердився на Латвію за цей договір, що коли вмер латвійський президент Чахте, то естонський посол не прийшов навіть на похорон. З приводу цього "Комуніст" пише:

"Польське й естонське незадоволення стає цілком зрозумілим, коли взяти на увагу, що політика Латвії останніми часами розходиться з планами Англії, що в них балтійським державам належить не остання роль".

Газета далі зазначає, що латвійсько-радянський договір вбив великого клина в політику консервативного уряду Англії створити протирадянський блок з прибалтійських держав. Тому Англія буде всіми силами старатися, щоб латвійський парламент цього договору не ратифікував.

Відомий пролетарський поет, Демян Бедний, на сторінках московської "Правди" "перепиється" своїми віршами з англійським міністром закордонних справ, Чемберлейном, ось як:

І.
Чемберлейн питає:
 Як там у вас? Погода в вас яка?
 На Бесарабію втратили права?

ІІ.
Бедний відповідає:
 На погоду містер — не нарікаю.
 А що вам пишуть із Шангаю?
 Газетяр.

СПРАВЕДЛИВІ ДОМАГАННЯ МАЙНЕРІВ

Майнери в Тіммінс домагаються добавки від "Компензейшен Борду" для майнерів в наслідок майнерських сухих.

На мітінгу відділу Майн Воркерс Юніон оф Канада в Тіммінс, Онт., дня 20. березня ц. р. ухвалено слідуючу резолюцію, спрямовану до членів онтерійського уряду — Говарда Фергюсона, Чарлса МекКрі й А. Ф. Кеннінга:

"Зібрані члени відділу М. В. Ю. оф К. в Тіммінс вважають за конечне переведення деяких поправок до закона про відшкодування робітника ("Воркменс Компезейшн Ект") в цілі більшої охорони всіх майнерських робітників, які вже набули, або ще набувають собі

недугу, знану як "сілікозис", або майнерські сухоти.

Тому, що предложені поправки є вповні справедливі й оправдані, зібрані рішають звернутися з домаганням до онтерійського уряду, щоб він перевів підвишку відшкодування з 500 на 1,000 доларів відносно розділу 100, відступу 1, 7а, параграф 2 б, на сторони 43 закона з 1926 року про відшкодування робітника, або замість того встановив виплачування існуючого відшкодування на основі існуючої стопи, виміреної розділом 38, від-

ступу 1 на сторони 29.
 Далше, щоб відносно розділу 100, відступу 7а, параграфу 2с, на сторони 53 — стопу відшкодування підвищити з 1,000 на 1,750 доларів, або замість того виплачувати відшкодування на основі існуючої стопи від розділом 37 на стор. 28, предвидженої в випадках цікавотої нездібности до праці.

Далше вирішено також домагатися від провінціального уряду, щоб було встановлено лікарський комітет ("Медикал Борд") для періодичного екзамнування всіх копальняних робітників на місце теперішньої системи, при якій надається лікарям, нанятим майнами, право подавати звідомлення до комітету.

Далше вирішено домагатися від провінціального уряду, щоб він спонукав федеральний уряд поробити кроки в цілі встановлення федеральної комісії, яка мала-б визначити відвічальність федерального уряду відносно "сілікозис" і відшкодування між майнерами в різних провінціях домінії.

Вкінці вирішено також, щоб з огляду на факт, що "сілікозис" можна набути серед певних умовин, протягом одного або кількох років, — щоб відступ 7б розділу 100, відносно "сілікозис" було знесено в цілости або замінено в цей спосіб: "Закон цей буде управновити робітника або його рідню до відшкодування, лікарської помочі на випадок нездібности, або покриття коштів похорону на випадок смерті в наслідок "сілікозис" — тільки тоді, коли робітник набув собі недугу "сілікозис" при праці в Онтеріо після того, як він перебув лікарську екзамнацію перед тим, поки став до цієї праці, і на основі цієї екзамнації в нього не знайдено тоді зародків "сілікозис" або майнерських сухих.

КИЇВ -- ЦЕ ДОНБАС УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

На окружний з'їзд рад Київщини прибув до Києва т. Скрипник, народний комісар освіти, який в розмові з представниками київської преси заявив:

Підчас виборів рад як на Київщині, так і по інших округах, як на всіх зборах робітників та селян, так і на районних з'їздах рад стояло два основних питання — господарче й освітнє. На Київщині по сільських зборах 80 відс. усіх промов та заплянів було присвячено станові народньої освіти і її завданням. Трудячі маси самі відчули те, що зазначила й комуністична партія в своїх резолюціях про стан народньої освіти. "Освіта набирає нового значення і стає частинною ба навіть передумовою цілої роботи піднесення господарства нашої країни й здійснення соціалізму.

Київ зветь іноди Донбасом культури. В культурному відношенні Київ є такою-ж всією для України, як в господарчому відношенні для неї є Донбас. Така роль Києва залишитися й надалі. І хоч ми противники французької системи централізації всього життя країни в одному місці, проте уряд України свідомо ставить своїм завданням вживати заходів і для економічного піднесення Київщини, і для підтримання культурного стану Києва для цілого життя українського народу.

Ми йдемо далі шляхом розвитку української культури.

— Ви мене запитуєте, чи не є поворотним пунктом резолюція ЦК. К.П.(б)У. про стан народньої освіти на Україні?

— Так, зрозуміло — вона є поворотним пунктом, бо визначає нову генеральну лінію Наркомосвіти — всю освітню діяльність поставити під ознаку індустріалізації країни й будівництва соціалізму. Але компартія ніяк не міняє своєї дії в національному питанні і

мають її поглиблює й провадить далі.

Ви, очевидно, маєте на увазі писання закордонних українських фашистів, що пояснюють персональні зміни в нашому уряді зміною політики уряду. Але ця балаканина лише свідчить про злобу та зневажливість наших ворогів до пролетарської влади. Ні підозрінням, ні сумнівам, ні ваганям не може бути місця. Національна політика уряду не міняється.

Ми підкреслили помилки в галузі народньої освіти перед цілим народом. Вони полагали не в тому, що ніби-то зверталось забагато уваги на українізацію та занадто сил і коштів витрачалось на піднесення української культури, то-що.

Ми увійшли в величезний період будівництва соціалізму: перебудування цілого нашого господарства, будівництва таких велетнів, як електричне серце України, — Дніпрельстан, культурне перетворення нашої країни, будівництва нашої нової української культури. Це потребує нових і величезних зусиль, витрат, напруження. Але шляхи життя визначила історія. Ми будемо соціалізм двома великими силами; ці сили: маса і наука. Для цього треба охопити маси культурою, для цього треба піднести науку на рівень гідний і відповідний великому завданню будівництва соціалізму.

Науково-дослідна робота не одна з складових частин індустріалізації нашої країни. Тому Наркомосвіта має завдання потурбуватися, щоб забезпечити освіту на Україні?

— Так, зрозуміло — вона є поворотним пунктом, бо визначає нову генеральну лінію Наркомосвіти — всю освітню діяльність поставити під ознаку індустріалізації країни й будівництва соціалізму. Але компартія ніяк не міняє своєї дії в національному питанні і

мають її поглиблює й провадить далі.

Ви, очевидно, маєте на увазі писання закордонних українських фашистів, що пояснюють персональні зміни в нашому уряді зміною політики уряду. Але ця балаканина лише свідчить про злобу та зневажливість наших ворогів до пролетарської влади. Ні підозрінням, ні сумнівам, ні ваганям не може бути місця. Національна політика уряду не міняється.

Ми підкреслили помилки в галузі народньої освіти перед цілим народом. Вони полагали не в тому, що ніби-то зверталось забагато уваги на українізацію та занадто сил і коштів витрачалось на піднесення української культури, то-що.

Ми увійшли в величезний період будівництва соціалізму: перебудування цілого нашого господарства, будівництва таких велетнів, як електричне серце України, — Дніпрельстан, культурне перетворення нашої країни, будівництва нашої нової української культури. Це потребує нових і величезних зусиль, витрат, напруження. Але шляхи життя визначила історія. Ми будемо соціалізм двома великими силами; ці сили: маса і наука. Для цього треба охопити маси культурою, для цього треба піднести науку на рівень гідний і відповідний великому завданню будівництва соціалізму.

Науково-дослідна робота не одна з складових частин індустріалізації нашої країни. Тому Наркомосвіта має завдання потурбуватися, щоб забезпечити освіту на Україні?

— Так, зрозуміло — вона є поворотним пунктом, бо визначає нову генеральну лінію Наркомосвіти — всю освітню діяльність поставити під ознаку індустріалізації країни й будівництва соціалізму. Але компартія ніяк не міняє своєї дії в національному питанні і

мають її поглиблює й провадить далі.

Ви, очевидно, маєте на увазі писання закордонних українських фашистів, що пояснюють персональні зміни в нашому уряді зміною політики уряду. Але ця балаканина лише свідчить про злобу та зневажливість наших ворогів до пролетарської влади. Ні підозрінням, ні сумнівам, ні ваганям не може бути місця. Національна політика уряду не міняється.

Ми підкреслили помилки в галузі народньої освіти перед цілим народом. Вони полагали не в тому, що ніби-то зверталось забагато уваги на українізацію та занадто сил і коштів витрачалось на піднесення української культури, то-що.

Ми увійшли в величезний період будівництва соціалізму: перебудування цілого нашого господарства, будівництва таких велетнів, як електричне серце України, — Дніпрельстан, культурне перетворення нашої країни, будівництва нашої нової української культури. Це потребує нових і величезних зусиль, витрат, напруження. Але шляхи життя визначила історія. Ми будемо соціалізм двома великими силами; ці сили: маса і наука. Для цього треба охопити маси культурою, для цього треба піднести науку на рівень гідний і відповідний великому завданню будівництва соціалізму.

Науково-дослідна робота не одна з складових частин індустріалізації нашої країни. Тому Наркомосвіта має завдання потурбуватися, щоб забезпечити освіту на Україні?

— Так, зрозуміло — вона є поворотним пунктом, бо визначає нову генеральну лінію Наркомосвіти — всю освітню діяльність поставити під ознаку індустріалізації країни й будівництва соціалізму. Але компартія ніяк не міняє своєї дії в національному питанні і

мають її поглиблює й провадить далі.

Ви, очевидно, маєте на увазі писання закордонних українських фашистів, що пояснюють персональні зміни в нашому уряді зміною політики уряду. Але ця балаканина лише свідчить про злобу та зневажливість наших ворогів до пролетарської влади. Ні підозрінням, ні сумнівам, ні ваганям не може бути місця. Національна політика уряду не міняється.

Ми підкреслили помилки в галузі народньої освіти перед цілим народом. Вони полагали не в тому, що ніби-то зверталось забагато уваги на українізацію та занадто сил і коштів витрачалось на піднесення української культури, то-що.

Ми увійшли в величезний період будівництва соціалізму: перебудування цілого нашого господарства, будівництва таких велетнів, як електричне серце України, — Дніпрельстан, культурне перетворення нашої країни, будівництва нашої нової української культури. Це потребує нових і величезних зусиль, витрат, напруження. Але шляхи життя визначила історія. Ми будемо соціалізм двома великими силами; ці сили: маса і наука. Для цього треба охопити маси культурою, для цього треба піднести науку на рівень гідний і відповідний великому завданню будівництва соціалізму.

Науково-дослідна робота не одна з складових частин індустріалізації нашої країни. Тому Наркомосвіта має завдання потурбуватися, щоб забезпечити освіту на Україні?

— Так, зрозуміло — вона є поворотним пунктом, бо визначає нову генеральну лінію Наркомосвіти — всю освітню діяльність поставити під ознаку індустріалізації країни й будівництва соціалізму. Але компартія ніяк не міняє своєї дії в національному питанні і

мають її поглиблює й провадить далі.

Ви, очевидно, маєте на увазі писання закордонних українських фашистів, що пояснюють персональні зміни в нашому уряді зміною політики уряду. Але ця балаканина лише свідчить про злобу та зневажливість наших ворогів до пролетарської влади. Ні підозрінням, ні сумнівам, ні ваганям не може бути місця. Національна політика уряду не міняється.

Ми підкреслили помилки в галузі народньої освіти перед цілим народом. Вони полагали не в тому, що ніби-то зверталось забагато уваги на українізацію та занадто сил і коштів витрачалось на піднесення української культури, то-що.

Ми увійшли в величезний період будівництва соціалізму: перебудування цілого нашого господарства, будівництва таких велетнів, як електричне серце України, — Дніпрельстан, культурне перетворення нашої країни, будівництва нашої нової української культури. Це потребує нових і величезних зусиль, витрат, напруження. Але шляхи життя визначила історія. Ми будемо соціалізм двома великими силами; ці сили: маса і наука. Для цього треба охопити маси культурою, для цього треба піднести науку на рівень гідний і відповідний великому завданню будівництва соціалізму.

Науково-дослідна робота не одна з складових частин індустріалізації нашої країни. Тому Наркомосвіта має завдання потурбуватися, щоб забезпечити освіту на Україні?

— Так, зрозуміло — вона є поворотним пунктом, бо визначає нову генеральну лінію Наркомосвіти — всю освітню діяльність поставити під ознаку індустріалізації країни й будівництва соціалізму. Але компартія ніяк не міняє своєї дії в національному питанні і

мають її поглиблює й провадить далі.

Ви, очевидно, маєте на увазі писання закордонних українських фашистів, що пояснюють персональні зміни в нашому уряді зміною політики уряду. Але ця балаканина лише свідчить про злобу та зневажливість наших ворогів до пролетарської влади. Ні підозрінням, ні сумнівам, ні ваганям не може бути місця. Національна політика уряду не міняється.

Ми підкреслили помилки в галузі народньої освіти перед цілим народом. Вони полагали не в тому, що ніби-то зверталось забагато уваги на українізацію та занадто сил і коштів витрачалось на піднесення української культури, то-що.

Ми увійшли в величезний період будівництва соціалізму: перебудування цілого нашого господарства, будівництва таких велетнів, як електричне серце України, — Дніпрельстан, культурне перетворення нашої країни, будівництва нашої нової української культури. Це потребує нових і величезних зусиль, витрат, напруження. Але шляхи життя визначила історія. Ми будемо соціалізм двома великими силами; ці сили: маса і наука. Для цього треба охопити маси культурою, для цього треба піднести науку на рівень гідний і відповідний великому завданню будівництва соціалізму.

І буде виходити поки не вмере.
 І буде дивитися поки не осліпне... Бо вона-ж сина виглядає...
 Сина...
 Федір Бутенко.

БЕЗДОМНІ ПАРИЖА.

Цим разом не про собак, але про людей, що живуть... що живуть не собакам, але життям бездомних. Бо собаки в Парижі краще живуть за цих людей.

Собаки собакам також не рівні.

Є в Парижі собаки, яких купують, миють, шерсть закручують, нігті чистять та малюють...

Є в Парижі люде, які ночують на камнях брудних заулків у всяку погоду — в мороз, в дощ, в бурю. Шукають притулку в ямах, в підземних каналах...

Недалеко центрального ринку на вулицях Потери і Бордо не сплять чоловіки й жінки на смітниках... Така-ж картина в ночі коло собору Нотр Дам, на березі Сени, на стації в Австерліці.

Нема роботи, нема хліба, нема притулку.

Як ці люде завидують тим собакам, для яких багаті будують готелі, госпиталі.

Славний Париж! Місто роскочі й мод. Місто, в якому багаті-роспусники у шампанському купують своїх, багатських притулків. В якому американські мільонери витрачують сотки мільйонів доларів річно.

Місто — страшний нужд. Місто розстрілу комунарів. Місто, в якому ще ударяться два світи, бо дуже вони там рязчі.

ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

ТОРТУРИ В ТЮРМІ.

Дня 15. березня трох вязнів: Олещук, Червінка і Боднар хотіли вітати з вязниці при вул. Баторія у Львові. Однак тюремні наглядачі в

ПОХОРОН ТОВ. М. ГОЛУБОВИЧА.

Робітничі організації міста Вінниги похоронили 14 квітня т. Марію Голубовича.

Покійний товариш родився 1892 року в Скалі, борщівського повіту, в Галичині. Сім'яним хлопцем приїхав з родичами до Канади й тут почав з маленьку працювати на кусок хліба. Пізніше почав вчитися малярства, яке відтак стало його фахом.

ТОВ. М. ГОЛУБОВИЧ.

Робітничим рухом цікавився за молоді й був активним членом Української Соціал-Демократичної Партії, першої української робітничої організації в Канаді та старанно допомагав розвиткові її органу, "Робочому Народові".

Коли українські робітники почали будувати Укр. Роб. Дім, т. Голубович доклав багато праці, щоб допомогти будові, а особливо, коли збудовано будинок, він малював у нему декорації, часто цілком безплатно, або за маленьке винагородження.

Коли організовано Робітничі Запомогове Товариство, покійний товариш відносився до него байдуже, головню тому, що чувся сам добре здоровим фізично. Але пару років тому назад вступив до Р.З.Т.

Покійний був також членом польського відділу Канадської Робітничої Оборонної Ліги, членом Роб. Польського Товариства, як також членом інтернаціональної групи Компарті Канади.

Останніми часами працював покійний стало як маляр у віннігеському театрі "Плей Гавз", де працюючи в п'ятницю, 8 квітня, впаав з руштованими 30 футів високо й так тяжко побився, що в неділю, 10 квітня, в 3-й годині по полудні помер. Ніхто не бачив, як він упав, однак коли прийшли на гук, то він лежав напівпритомний. Його зараз-же забрано до шпиталю в Сейнт Боніфейс, де й помер.

Похороном покійного займався Робітничі Запомогове Товариство та його близькознайоми. Тіло привезено в середу по полудні до Укр. Роб. Дому, де його того вечора відвідало коло 3,000 народу. Ве-

чером сая Укр. Роб. Дому була переповнена й довгими рядами проходили робітники й робітничі ріжних національностей по-при його домовину.

Похорон відбувся на другий день по полудні. Не дивлячись на робочий день, сая Укр. Роб. Дому була заповнена, а з півтори тисячі народу стояло на дворі. Перед виносом тіла Дівоча Мандолінова Орхестра відіграла "Похоронний марш", "Інтернаціонал" та "Сміло, друзя не теряйте". Прашали в останне покійного представники ріжних робітничих організацій в ріжних мовах: тов. Морис промовляв по англійськи від Міського Комітету Компарті Канади, т. Пенер промовляв по німецьки, т. Бернадський по польськи, та від українських робітничих організацій т.т. Кобзей і Навізівський по українськи. Винос тіла з Укр. Роб. Дому відбувся під звуки "Похоронного маршу" мандолінової орхестри й при величезному здвизі народу в 3-й годині по полудні.

Похід рушив довезим рядом автомобілів, в склад яких входили також автомобілі драматичної трупи "Плей Гавз" театру.

Так віннігеське робітничі відділо останню пошану своему безчасно загинувшому на 35 році життя товаришові. Покійний лишив по собі дружину й двоє малих дітей та стареньких родичів, які живуть на фармі в Лівав, Ман.

За минулий і цей рік наші робітничо-фермерські організації втратили цілий ряд кращих товаришів, працівників в організації. Хай-же десятки, сотки нових робітників і робітниць заповнять їх місця в робітничо-фермерських організаціях.

Відкрито палац охорони здоров'я.

В Дніпропетровську відкрито урочисто палац охорони здоров'я, що є один з найбільших на Україні. Будували палац два роки і коштує він 800 тисяч карбованців. Палац що дня перепускатиме півтори тисячі хворих. Він керуватиме всією санітарно-освітньою роботою в місті й окрузі.

Новий журнал на Україні.

Всеукраїнська спілка пролетарських письменників починає видавати літературно-критичний журнал, місячник п. н. "Гарт". До редакційної колегії увійшли: В. Коряк, І. Усенко, Т. Долєнго, В. Микитенко, М. Сосюра та Юринець.

В Київі вишло перше число "Літературної Газети", як також почала виходити "Селянська Газета".

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

З ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛУ Р.З.Т.

Наш відділ Робітничого Запомогового Товариства в Велав, Онт. чистить зараз ровер 60 членів, а з огляду, що він не зростає. Саме тепер проводиться кампанія за приєднання нових членів до Р.З.Т. Тепер наш відділ зростає о кілька членів кожного місяця.

Ще минулої осені наш відділ стався поблизити свої ряди новим членством. Уперто вів за цей час, але на вік нічого не прихитив, крім членів. Передові робітники шим не розчарувалися. Вони знали, що життя, це найкращий організатор. І не вони говорили кожному тому, що ворожо відносився до нашої запомогової організації.

Панський аскураційний компаній глибоко пуста своє коріння між робітниками, не лише в Велав, але на цілм сході Канади. Кого було не сподіва, чому не належить до Р.З.Т. то почути відповідь таку: "Нашо мені Р.З.Т. а вже маю 'лайф іншуренс'". Перекладати тут не помагало тому, що кожний робітник має розуміння, що як він зааскураційний в буржуазній компанії, то його гроші стоять, к як в банку. І вибереш ті гроші, коли зажадаєш. (Так говорили агенти ріжних аскураційних компаній).

Відділ Р.З.Т. хоч був малим членством, але працював й вилучував своїм членам запомогу після статута. Робітники побачили, що їм не лише треба посмертне дістати, але й треба забезпечити в першій діт їхньої хвороби. До того-ж один з українських робітників попрабував ті гроші, що стояли "як в банку".

І вже диво? З того "банку" вернули йому з трох соток лише пошану.

Потерпілише є більше. І я навіть кілька зауваг тому, що когось "акціоні", але написав я їх з надією, що ці мої замітки направили наших членів на правдивий шлях. І я пишу: До праці, товариші й товаришки! Працюймо на користь всіх наших робітничих організацій! Освідомляймося в наших організаціях, бо лише тоді, як ми будемо свідомі свого положення, ми певним кроком будемо поступати вперед. Хай живе Р.З.Т. але хай живуть і братні організації! Даміво.

Без хвалби й пересаді.

Драмспігурткі старших і Секції Молоді, що існують при відділі ТУРФДім в Едмонтоні, Алта., влаштували цілий ряд підприємств, які всі випали успішно. Що в цьому особливому впаде в вічі, це те, що драмспігурткі С.М. не тільки до ринку своєю роботою старшим товаришам і товаришкам, а в деяких випадках він вже перевищив його.

Цим старші товариші й товаришки повинні глибоко радіти, що вже кому прийти їм "на зміну" й повести започатковану ними роботу успішно й мило до дальших це більших досягнень.

Хоч з яким трудом приходиться працюючим робітникам поборювати, крім своїх власних ворогів, ще й внутрішні труднощі всякого роду і старі пережитки старшого покоління, то все-ж таки можна замінити, що прогрес поступав швидко вперед.

Пригадую собі, як раз т. М. С. писав у своїй статті "Укр. Роб. Віствя", що лише той може казати про заступ українських робітників, що сам нічого не добуває. Це правда і треба погодитися з думками т. М. С.

А що підтвердити факт, я тільки хочу вказати на короткий час історії українських робітників в Канаді, зокрема в Едмонтоні.

В Едмонтоні це за існування Соц. Демократичної Партії Канади нераз устроювалися підприємства у маленькій сая на сто міськи, і то треба було дуже врончотого свята, щоб ті місця були заповнені глядачами.

А зараз стоїть справа зовсім інакше.

Хоч будинок Укр. Роб. Дому може змістити до чотирі сотні глядачів, то все-ж таки він являється дуже тісним для сучасної нашої публіки.

МАСОВЕ ВІЧЕ.

Заходом відділу ТУРФДім в Едмонтоні, Онт. дні 27 березня ц. р. відбулося тут масове віче, на яке робітничі зусилля прибуло в більший числі, як це звичайно бувало. На вічу промовляв т. Кашубра з Кіченер, Онт. Тіма його промови: "Класа проти класу і коріння лиха в додатковій вартості" — як то сам бесідник значив на програмі. Переводилося поблизо історію робітничого руху, його стремління і цілі, його здобутки і закріплення, словом відкопавши всю внутрішню структуру тов. бесідник цілком зручно і сміло вказав на дійсний корінь лиха в загальній вартості. Бесідник промовляв близько дві години і кожну думку, кожний погляд підтвердив численними, небезітними доказами.

Після промови вивалялася цікава і енергійна дискусія. Було помітно, що робітничі, даючи запит, не задоволювалося оглядовою відповіддю. Бесідник, як і місцеві товариші відповідали на питання ясно і широко. Віче почалося в год. 2.30 і трвало до 6.45, і через цей час публіка пильно прислухувалася, хоч в год. 8.30 вечером мало відбутися підприємство. Це друге віче з ряду, що дуже зацікавило слухачів.

Важне повідомлення.

Цим повідомляється всіх членів в членкині відділу Канадської Робітничої Оборонної Ліги в Іст Кіддлонан, що слідує збори заганого відділу відбуватися в Укр. Роб. Домі в Іст Кіддлонан в неділю, 17 квітня, в год. 2.30 по полудні.

З огляду на те, що є важні справи до поладження, присутність всього членства є дуже потрібна. Нових членів і членкині радо вітаємо.

Гематон, Онт.

Заходом відділу ТУРФДім в Гематон, Онт. дні 27 березня ц. р. відбулося тут масове віче, на яке робітничі зусилля прибуло в більший числі, як це звичайно бувало. На вічу промовляв т. Кашубра з Кіченер, Онт. Тіма його промови: "Класа проти класу і коріння лиха в додатковій вартості" — як то сам бесідник значив на програмі. Переводилося поблизо історію робітничого руху, його стремління і цілі, його здобутки і закріплення, словом відкопавши всю внутрішню структуру тов. бесідник цілком зручно і сміло вказав на дійсний корінь лиха в загальній вартості. Бесідник промовляв близько дві години і кожну думку, кожний погляд підтвердив численними, небезітними доказами.

Після промови вивалялася цікава і енергійна дискусія. Було помітно, що робітничі, даючи запит, не задоволювалося оглядовою відповіддю. Бесідник, як і місцеві товариші відповідали на питання ясно і широко. Віче почалося в год. 2.30 і трвало до 6.45, і через цей час публіка пильно прислухувалася, хоч в год. 8.30 вечером мало відбутися підприємство. Це друге віче з ряду, що дуже зацікавило слухачів.

Важне повідомлення.

Цим повідомляється всіх членів в членкині відділу Канадської Робітничої Оборонної Ліги в Іст Кіддлонан, що слідує збори заганого відділу відбуватися в Укр. Роб. Домі в Іст Кіддлонан в неділю, 17 квітня, в год. 2.30 по полудні.

З огляду на те, що є важні справи до поладження, присутність всього членства є дуже потрібна. Нових членів і членкині радо вітаємо.

ЩЕ НА ПРЕСТАВЛЕННІХ УВАЖАЄ, БО ХТО ПРИЙДЕ ЗА ПІВНО, ТОЙ МОЖЕ БОДІЙ СТОЯТИ.

Не так легко на концерті; хто не прийде цілу годину скорше, той пізніше не має чого й приходити, бо в голші нема де встати, не то людині переті.

В неділю вечером, 27 березня драмспігурткі Секції Молоді дад концерт же у вийнайменій сая в Ріалто театрі при перш вулиці, в якій є око до сім до вісім сот крисел, і тут показалося да тісно, бо багато людей му сіаю стояти, а багато навіть повернулі з браку місця домі.

Завише буде говорити багато про великі успіхи цього концерту. Зміст програми не опишу. Публіка викликала виконавців по два рази, і це свідчить найкраще про її одволені. Програма складалася з гри на мандолинах, сольоспівів в українській і англійській мовах та танків, що викликали в публіки надзвичайну бурю оплесків.

Товаришам і товаришкам юнакам зі Секції Молоді бажано і на далі йти своїм невпинним шляхом до ще кращого успіху в майбутньому, а т. Д. Векрестовому виконавцю признання за його шпур працю.

Гематон, Онт.

Заходом відділу ТУРФДім в Гематон, Онт. дні 27 березня ц. р. відбулося тут масове віче, на яке робітничі зусилля прибуло в більший числі, як це звичайно бувало. На вічу промовляв т. Кашубра з Кіченер, Онт. Тіма його промови: "Класа проти класу і коріння лиха в додатковій вартості" — як то сам бесідник значив на програмі. Переводилося поблизо історію робітничого руху, його стремління і цілі, його здобутки і закріплення, словом відкопавши всю внутрішню структуру тов. бесідник цілком зручно і сміло вказав на дійсний корінь лиха в загальній вартості. Бесідник промовляв близько дві години і кожну думку, кожний погляд підтвердив численними, небезітними доказами.

Після промови вивалялася цікава і енергійна дискусія. Було помітно, що робітничі, даючи запит, не задоволювалося оглядовою відповіддю. Бесідник, як і місцеві товариші відповідали на питання ясно і широко. Віче почалося в год. 2.30 і трвало до 6.45, і через цей час публіка пильно прислухувалася, хоч в год. 8.30 вечером мало відбутися підприємство. Це друге віче з ряду, що дуже зацікавило слухачів.

Важне повідомлення.

Цим повідомляється всіх членів в членкині відділу Канадської Робітничої Оборонної Ліги в Іст Кіддлонан, що слідує збори заганого відділу відбуватися в Укр. Роб. Домі в Іст Кіддлонан в неділю, 17 квітня, в год. 2.30 по полудні.

З огляду на те, що є важні справи до поладження, присутність всього членства є дуже потрібна. Нових членів і членкині радо вітаємо.

Гематон, Онт.

Заходом відділу ТУРФДім в Гематон, Онт. дні 27 березня ц. р. відбулося тут масове віче, на яке робітничі зусилля прибуло в більший числі, як це звичайно бувало. На вічу промовляв т. Кашубра з Кіченер, Онт. Тіма його промови: "Класа проти класу і коріння лиха в додатковій вартості" — як то сам бесідник значив на програмі. Переводилося поблизо історію робітничого руху, його стремління і цілі, його здобутки і закріплення, словом відкопавши всю внутрішню структуру тов. бесідник цілком зручно і сміло вказав на дійсний корінь лиха в загальній вартості. Бесідник промовляв близько дві години і кожну думку, кожний погляд підтвердив численними, небезітними доказами.

Після промови вивалялася цікава і енергійна дискусія. Було помітно, що робітничі, даючи запит, не задоволювалося оглядовою відповіддю. Бесідник, як і місцеві товариші відповідали на питання ясно і широко. Віче почалося в год. 2.30 і трвало до 6.45, і через цей час публіка пильно прислухувалася, хоч в год. 8.30 вечером мало відбутися підприємство. Це друге віче з ряду, що дуже зацікавило слухачів.

ДО ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІГЕ.

Оцим подається до відома членам відділу ТУРФДім у Віннігегу, що місячні членські збори відбудуться в неділю, дня 17 квітня в годині 2.30 по полудні.

Тому, що на програмі зборів є важні справи до обговорення та поладження їх, кожний член повинен обовязково явитися точно на призначений час.

Заряд.

Повідомлення.

Повідомляється жінок робітниць міста Віннігегу, що старанням освітньо-організаційного комітету відділу Жінської відбудеться в понеділок, 18-го квітня ц. р. в год. 8-й вечером в сая Укр. Роб. Дому в Віннігегу продовження лекції на тему:

ПОВСТАННЯ ХРИСТІАНСТВА, ПАПСТВА І ПОГО УПАДОК.

Лекцію вилгодосить т. Л. Михайловський.

То-ж всі жінки робітничі повинні прийти того вечера до Укр. Роб. Дому, бо лекція цікава й повчальна.

Освітний Комітет.

УВАГА! ІСТ КИДЛОНАН!

Старанням танцюристів при відділі ТУРФДім в суботу, дня 16 квітня 1927 р. відбувається

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ ТАНКІВ.

В вичутні візьмуть участь 55 дітей. Програма концерту дуже багата й цікава, бо складається із 20 точок ріжнородних українських танків.

Робітники й робітничі в Іст Кіддлонан і Елмуд! Приходіть громадою й кличте своїх знайомих!

Початок виступу в годині 8.30 вечером. Вступ за квитками для дорослих 35 ц., для дітей 15 ц.

Керрада.

Важне повідомлення.

Цим повідомляється всіх членів в членкині відділу Канадської Робітничої Оборонної Ліги в Іст Кіддлонан, що слідує збори заганого відділу відбуватися в Укр. Роб. Домі в Іст Кіддлонан в неділю, 17 квітня, в год. 2.30 по полудні.

З огляду на те, що є важні справи до поладження, присутність всього членства є дуже потрібна. Нових членів і членкині радо вітаємо.

ГЕТЬ РУКИ ВІД КИТАЮ!

ТОВАРИШ РОБІТНИКИ!

ПРИХОДІТЬ ЯКНАЙЧИСЛЕННІШЕ НА

МАСОВИЙ МІТІНГ

який відбудеться

В НЕДІЛЮ, 17. КВІТНЯ 1927 РОКУ

В ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ

В СТЕНД ТЕАТРІ

(на Мейн стріті, між Джеймс і Руперт)

На мітінгу будуть промовляти слідуєчі т.т.: Я. ПЕНЕР, кандидат Компарті на посла до провінціального парламенту, С. ДЕПІВ, як також буде бесідник від віннігеського відділу китайської організації КУМІНТАНГ.

Бесідники будуть промовляти на тему:

"КУДИ ЙДЕ КИТАЙ"?

ГЕРМІНІЯ ЦУР МЮЛЕН.

ПАТРІОТ.

(Продовження.)

— Хто-ж мене за такого безробітця на роботу візьме?

— Про це попілююся вже я — озвався, сміючись, пан фон Любке. — Ви вже завтра, як некрадіфкований робітник, можете нанятись на завод Фалкен. У мене скрізь звязки. Тільки не забудьте-ж, бога ради, гакенкрюйца знати.

З турботою в обличчі зняв Вільгельм Майер дорогий символ і сховав його в кишеню.

— Ви будете що тижня давати справоздання панові фон Любке, — сказала літня людина. — І саме після дев'ятої на його віллі.

— Слухаю, пане генерале!

— Коли вас питатимуть, де ви працювали раніше, то спокійно називайте нашу фірму; кажіть, що я вихнув вас за соціалістичну пропаганду, — додав, сміючись, пан фон Любке.

Вільгельм Майер взяв зі столу брошури, вклонився й пішов.

Руки й ноги йому тремтіли, в очах миготіло.

Тут підійшли до нього обидва його товариші по роботі, — один високий, широкоплечий і білявий, другий тонкий і худий, з чорним волоссям.

— Ну? — сказав білявий підбадьоруючи. — Кат ма сил бачити? Ти мабусть до цієї роботи не звик.

— Устань зі снігу, — сказав чорноволосий. — Простудився.

Білявий нахилився, вхопив Вільгельма Майера під пахи і в одну мить поставив його на ноги.

— Ходи до дому, бо занедужаєш, чоловіче. Жінка вже мабусть, хату нагопила.

— Нема в мене жінки, — відповів Вільгельм Майер з плачем в голосі. — Та й хата моя теж нетоплена.

— Ходи з нами, — казав білявий. — У мене в доми в кухні вже чудово тепло, та й таріль гарячої зупи знайдеться.

Вільгельм Майер вярився на білнього. Чого ради дя людина така добра до нього, до чужого. Чорноволосий підсунув йому свою руку:

— Рушай! ти вже аж посяжніс на ногах. І він сів перед фабрикою просто на сніг.

Вільгельм Майер устив випустити слово з уст.

Невмиовно гарною здалася йому тепла кухня, де порядкувала молода привітна жінка. Маленька дитинка спала в колиці. Хазяїни прийняли його як рідного. Жадбно сьорбав він гарячу зупу. Згодом повів він очима по кімнаті і його погляд спинився на двох портретах, що висіли на стіні. Еї обличчя він-же знає. Він придивився уважніше; під одним портретом стояло "Ленін", під другим "Троцький".

Ложка мало не випала йому з рук у тарілку. Льюренц Віндлер, білявий велитень, слідував за його поглядом:

— Гарні портрети, правда? Вільгельм Майер отетерів:

— Ви комуністи?

— Звичайно! — засміявся разом з чорноволосим Льюренцем і далі запитав: — А ти належиш до якої партії?

— Ні, — відповів Вільгельм Майер, густо почервонівши.

Так от через щасливий випадок він опинився якраз у комуністичній хаті. Тут він може завязати звязки, заприятелюватися. На хвилинку майнуло йому в голові: "Це-ж справля гідота! Грюся коло їхньої печі, їм їхню зупу, щоб

загодом їх-же колись зрадити". Але він відразу-ж заспокоїв себе: це-ж комуністи, зрадники батьківщини, подлі пройдисвіті, що нічого кращого й не заслужили. Проте, зупа раптом втратила смак для нього і він поклав ложку на стіл.

По вечері обидва робітники почали палко політикувати. Вільгельм Майер напружено прислухувався до розмов, думаючи про себе: "І як-же вони брешуть! Адже-ж вони говорять щось якраз протилежне тому, що твердять наша партія. Чи вони й справді вірять своїм словам? Але одну хвилину він відчув, що сам дуже близько стоїть до їхніх думок, вони балакають про французьких капіталістів. Ніякий дойчфелькіше не зумів би напасти на останніх гостріше, як це робили Льюренц і чорноволосий Макс. Вільгельм Майер підвів очі, хоч і надзвичайно обережно, але все-ж таки сказав кілька слів про "спадкового ворога".

Макс усміхнувся:

— Так! Ми, пролетарі, маємо, звичайно, "спадкового ворога", але він — не Француз і не Англієць, а капіталістична навалоч усіх країн, так само Німеччина, як і Франція. Ти-ж

напевно не думаєш, що капіталісти вірять казочці про "спадкового ворога". Коли треба якийсь гешефт робити, або проти пролетаріяту виступити, то панове капіталісти всіх країн миряться як найкраще.

— Жиди!... — вихопилося у Вільгельма Майера.

— Та такі-ж і жидівські капіталісти, — відказав йому Льюренц, — але не тому, що вони Жиди, а лише тому, що вони — капіталісти.

Тут Вільгельм Майер почав слухати вже зі власного інтересу і вже майже забув про своє завдання. У нього був такий настрій, немов-би він мусів обидвох цих робітників перекопати, довести ім, до якої міри вони поміяються. Алеж він не мав права говорити, як йому хотілося, і мусів додержуватися обережності.

— Я нічого не розумію в політиці, — сказав він. — Але-ж ви, комуністи, обороняете Жидів!

— Жидівських пролетарів, до того-ж точнісінько так само, як і християнських.

— І ви не любите батьківщини.

— А що є по твоему батьківщина? — запитав Льюренц. — Чи не ті багатії, що обжи-

раються, коду їхні люди дохнуть з голоду?

— Та ні-ж бо, господи боже мій! ти-ж розумієш, що я маю на увазі... Німеччина!

— А що-ж таке Німеччина? Коли ти непомітно перейдеш кордон, чи знатимеш ти тоді, що ти в іншій країні? Чи там повітря інше, чи квітки пахнуть інакше, чи річки й озера не такі самісенські? Тільки коли зустрінеш людину, що говорить чужою мовою, тільки тоді ти переконешся, що переступив кордон.

— Але-ж своїх рідних, свій народ люблять більше, ніж... — А це ти вірно сказав — свій народ. Німеччина, справля Німеччина — це мільони людей, що працюють, продукують цінності й живуть у злиднях. От цих саме людей ми, комуністи, й любимо; саме їм ми хочемо допомогти, саме їх хочемо вивольоти зі злиднів і рабства. Не тільки з французького, — додав він хутко, зауваживши, що Вільгельм Майер хоче щось сказати. — Ні, так само й з нашого, німечького. А щоб тебе заспокоїти, то додаю, що й з рабства жидівських капіталістів.

(Далі буде.)

